USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **A. K.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 3. 2022, č. j. OAM-958/ZA-ZA11-K10-2021, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 4. 2023, č. j. 4 Az 17/2022-89,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce se proti napadenému rozhodnutí bránil žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“). Ten napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[3] Městský soud totiž shledal důvodnou žalobní argumentaci, že žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně nevysvětlil, jak postupoval při hodnocení hodnověrnosti výpovědi žalobce o jeho konverzi z islámu ke křesťanství a o nebezpečí ohledně fundamentalisticky založeného otce, že se žalovaný při hodnocení hodnověrnosti výpovědi žalobce opomněl zabývat některými podstatnými hledisky a že své rozhodnutí opřel pouze o skutečnosti, které vyznívají v neprospěch žalobce. Uzavřel tudíž, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

III.

[4] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) nyní brojí proti v záhlaví označenému rozsudku městského soudu (dále jen „napadený rozsudek“) kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

[5] Stěžovatel především uvádí, že kasační stížnost je přijatelná, neboť městský soud zásadně pochybil při výkladu hmotného či procesního práva a nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu.

[6] Stěžovatel je přesvědčený o tom, že své závěry o nevěrohodnosti žalobcova azylového příběhu odůvodnil dostatečně a srozumitelně. Trvá na tom, že žalobcova výpověď je nekonzistentní vnitřně (z hlediska jeho vlastních sdělení prezentovaných v rámci různých správních řízení s ním vedených) a postrádá i konzistenci vnější (žalobcova přítelkyně ve svědecké výpovědi z června 2021 uvedla, že je žalobce muslim). Byť v odůvodnění napadeného rozhodnutí stěžovatel výslovně nepoukázal na pojmy vnitřní a vnější konzistence, jejich obsah měl na zřeteli a spolehlivě dovodil, že žalobcova výpověď není konzistentní. Stěžovatel také zdůrazňuje, že při posuzování věrohodnosti žalobcovy výpovědi vycházel z individuálních okolností případu a v logickém sledu popsal úvahy, které jej vedly k závěru, že zjištěný stav věci o celkové nevěrohodnosti žalobce svědčí dostatečně.

[7] Stěžovatel připomíná, že z judikatury Soudního dvora Evropské unie vyplývá, že správní orgán může k tvrzením žadatele o mezinárodní ochranu vyžadovat předložení důkazů, pokud nejsou kumulativně splněny podmínky vymezené v čl. 4 odst. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. 12. 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“). Tak tomu v posuzovaném případě bylo. Kromě toho, že žalobcova prohlášení nepovažoval stěžovatel za souvislá a hodnověrná, poukazuje také na to, že pokud by byly tvrzené žalobcovy obavy věrohodné, měl nepopiratelně důvod (vzhledem ke znalostem poměrů ve své rodině i v zemi původu) i možnost v souvislosti se svou konverzí a s navázaným vztahem s přítelkyní křesťankou o mezinárodní ochranu požádat podstatně dříve, nikoliv až dlouho poté, kdy se jeho pobyt na území stal nelegálním a tvrzené důvody *sur place* již podle sdělení žalobce existovaly. Žalobce prokazatelně věděl, že ke dni 16. 7. 2020 mu byl ukončen legální pobyt na území, o mezinárodní ochranu přesto požádal až dne 15. 11. 2021; žalobce tedy zjevně nepožádal o mezinárodní ochranu v nejkratším možném čase a neuvedl žádný dobrý důvod, proč tak neučinil. Žalobce tedy nevyvinul žádnou iniciativu, aby své tvrzené obavy ve správním řízení v době předcházející vydání napadeného rozhodnutí doložil a zjištění vyplývající z podkladů obsažených ve správního spisu zpochybnil, ač to nepochybně udělat mohl. V průběhu soudního řízení pak žalobce vzal zpět svůj jediný důkazní návrh – svědeckou výpověď kněze, působícího ve farnosti u kostela, který měl žalobce podle svých slov navštěvovat.

[8] Stěžovateli není zřejmé, proč po něm městský soud požaduje, aby svůj závěr o nevěrohodnosti žalobcova azylového příběhu ospravedlňoval či blíže vysvětloval, proč k němu dospěl. V případech obdobných tomu nyní posuzovanému jsou právě materiály z jiných zdrojů cenným podkladem pro zjištění objektivních informací v situaci, kdy se žadatelé uchylují k žádosti o mezinárodní ochranu jako k poslednímu možnému způsobu, jak nadále setrvat na území, navzdory délce svého předchozího nelegálního pobytu a absenci důvodů relevantních z hlediska mezinárodní ochrany. Na nutnost požádat o mezinárodní

ochranu co možná nejdříve (z hlediska časového i zeměpisného) opakovaně poukázal i Nejvyšší správní soud například v usneseních ze dne 25. 1. 2023, č. j. 6 Azs 154/2022-34, nebo ze dne 25. 9. 2017, č. j. 2 Azs 283/2017-30. Stěžovatel opakuje, že v napadeném rozhodnutí zohlednil individuální okolnosti nynějšího případu, rozhodnutí má oporu ve spisovém materiálu, s nímž měl žalobce možnost se seznámit, vyjádřit se k němu a doplnit jej. Další teoretické rozbory ohledně věrohodnosti žalobcovy výpovědi tedy stěžovatel považuje za nadbytečné, a to i s ohledem na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2023, č. j. 4 Azs 30/2023-24, podle něhož není konzistence výpovědi nutně indikátorem věrohodnosti, neboť to může být v některých případech známkou toho, že se nepoctivý žadatel svůj příběh *„dobře naučil“*. Výpověď žadatele (žalobce) je proto zapotřebí konfrontovat s předloženými listinnými důkazy.

[9] V nynějším případě žalobce žádné důkazy na podporu svých tvrzení nedoložil, stěžovatel naopak své povinnosti dostál a do spisu založil materiály dokládající žalobcův nekonzistentní postoj k možnosti jeho vycestování, stejně jako materiály týkající se situace konvertitů v zemi žalobcova původu. Vzhledem ke shledané nevěrohodnosti žalobce však stěžovatel neměl důvod tvrzení uvedená v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu nadále podrobovat komparaci s těmito podklady. Na podporu těchto svých závěrů poukázal stěžovatel na závěry rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, a ze dne 25. 7. 2005, č. j. 5 Azs 116/2005-58, a usnesení téhož soudu ze dne 24. 7. 2015, č. j. 3 Azs 215/2014-35. Stěžovatel si je vědom judikatury, podle níž by mu měla k posouzení stačit výpověď žadatele o mezinárodní ochranu, pokud žadatel jinými důkazy nedisponuje. V takovém případě však podle stěžovatele musí jít o výpověď věrohodnou. V případě žalobce však nebyly naplněny podmínky k tomu, aby jeho prohlášení nevyžadovalo důkazy, neboť jeho prohlášení nejsou hodnověrná a bez rozporu ve vztahu k dalším materiálům poskytnutým policií.

[10] Podle stěžovatele městský soud nerespektoval judikaturu (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 4 Azs 15/2015-28), podle níž je třeba zohlednit konkrétní individuální okolnosti případu. Městský soud nepřihlédl k účelovosti žalobcova jednání a okolnostem svědčícím o nepravdivosti tvrzeného azylového příběhu. Městský soud rozhodoval bez jednání, a tudíž neprovedl dokazování, jímž by byly zjištění a z nich dovozené závěry stěžovatele vyvráceny či alespoň zpochybněny. Městský soud přesto bez srozumitelného vysvětlení vyhodnotil postup stěžovatele jako nesprávný, respektive nedostatečný, a zákonné a věcně správné napadené rozhodnutí nedůvodně zrušil. Stěžovatel je přesvědčený o tom, že v rámci správního řízení nelze rezignovat na obsah a věrohodnost žadatelovy výpovědi, má-li být stav věci následně řádně zjištěn, i s přispěním aktivity správního orgánu, aby mohla být žádost standardně posouzena. Stěžovatel v nynější věci dostál své povinnosti vést pohovor, tak aby došlo ke konkretizaci obecných sdělení a odstranění rozporů s cílem dobrat se spolehlivého základu žalobcova azylového příběhu. Nelze mu přičítat k tíži, že navzdory vyvinutému úsilí nakonec nepovažoval žalobcova sdělení za věrohodná. Městský soud tuto skutečnost zcela pominul a věc nenahlížel komplexně.

IV.

[11] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhuje kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost, případně zamítnout pro nedůvodnost.

[12] Žalobce nesouhlasí se stěžovatelem, že městský soud v napadeném rozsudku nerespektoval ustálenou a jasnou judikaturu, ani že hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva, tedy že je kasační stížnost přijatelná. Z judikatury správních soudů vyplývá, že správní orgány i soudy jsou při posouzení věrohodnosti žadatelů o mezinárodní ochranu povinny postupovat komplexně. Přitom právě nedostatečně komplexní přístup městský soud v nynějším případě vytkl stěžovateli. Žalobce se se závěrem městského soudu ztotožňuje. Zdůrazňuje, že stěžovatel vedle skutečností ukazujících na jeho nevěrohodnost nezvážil skutečnosti svědčící v jeho prospěch.

[13] K namítané nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku žalobce uvádí, že takový nedostatek napadený rozsudek nevykazuje. Stěžovatel v kasační stížnosti se závěry městského soudu polemizuje, argumentace městského soudu tedy nechybí, ani není nesrozumitelná.

[14] Ohledně tvrzeného nesprávného posouzení právní otázky městským soudem žalobce připomíná, že postup stěžovatele při posuzování žalobcovy věrohodnosti a následný postup správních soudů při přezkumu tohoto postupu je vymezen právem Evropské unie, judikaturou a odbornou literaturou. Ty uvádí pět indikátorů hodnověrnosti výpovědi žadatele, a to vnitřní konzistentnost, vnější konzistentnost, dostatečnou podrobnost výpovědi, plauzibilitu azylového příběhu a chování žadatele. Pro otázku hodnověrnosti náboženské konverze pak judikatura vyslovila další faktory (např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2015, č. j. 4 Azs 71/2015-54). Zjištěné skutečnosti je poté správní orgán povinen posoudit jednotlivě i ve vzájemné souvislosti a teprve na základě všech těchto zjištění má učinit úsudek o tom, zda je konverze věrohodná či nikoliv. Žalobce souhlasí se závěrem městského soudu, že stěžovatel v jeho případě neprovedl komplexní hodnocení jeho věrohodnosti tak, jak to vyžaduje judikatura a odborná literatura. Ztotožňuje se proto se závěrem městského soudu, že odůvodnění napadeného rozhodnutí je nepřezkoumatelné. Stěžovatel v něm nikterak nevysvětlil, proč se zaměřil na aspekty jdoucí v neprospěch žalobce a nezohlednil aspekty jdoucí v jeho prospěch. Žalobce také přitakává závěru městského soudu, že celé posouzení věrohodnosti není možné založit toliko na rozdílech v jeho výpovědích napříč jednotlivými správními řízeními, v nichž žadatel vystupoval jako účastník. Nadto za situace, kdy jiné aspekty hovoří ve prospěch hodnověrnosti a kdy uvedené rozdíly žalobce sám vysvětlil.

[15] Stěžovatelovy argumenty, kterými poukazoval na nevěrohodnost žalobcovy výpovědi, tedy nejsou podle žalobce přesvědčivé. Naopak, ze samotné žalobcovy výpovědi před správními orgány vyplývá řada faktorů hovořících ve prospěch jeho věrohodnosti (tyto faktory žalobce na stranách 5 až 9 vyjádření ke kasační stížnosti podrobně opakuje). Městský soud proto podle žalobce nepochybil, pokud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil stěžovateli k dalšímu řízení.

[16] Žalobce nakonec navrhuje kasačnímu soudu nařídit jednání a provést svědeckou výpověď kněze pana Mgr. Klimenta Tomáše Mikulky, k němuž žalobce pravidelně dochází.

V.

[17] Nejvyšší správní soud především zkoumal podmínky přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s., s účinností od 1. 4. 2021, platí, že za podmínky, kdy před krajským, resp. městským, soudem rozhodoval o věci specializovaný samosoudce a tato kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou (změna na základě novely soudního řádu správního provedené zákonem č. 77/2021 Sb.).

[18] Vymezením neurčitého právního pojmu *„podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele“* se již Nejvyšší správní soud zabýval při výkladu ustanovení § 104a s. ř. s., ve znění účinném do 31. 3. 2021 (srov. usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39). Ač byl novelou soudního řádu správního provedenou zákonem č. 77/2021 Sb. rozšířen okruh případů, při jejichž přezkumu Nejvyšší správní soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti, a nově se nejedná jen o věci azylu, resp. o věci mezinárodní ochrany, nýbrž o všechny věci, v nichž před krajským, resp. městským, soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, tato změna nezakládá žádný rozumný důvod měnit kritéria přijatelnosti kasační stížnosti. Při rozhodování o nepřijatelnosti kasační stížnosti proto Nejvyšší správní soud i nadále vychází z judikaturně ustálených kritérií, jež pramení ze závěrů zmíněného usnesení č. j. 1 Azs 13/2006-39 (srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, nebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2021, č. j. 9 Azs 180/2021-33 a řadu dalších). Z něj přitom vyplývá, že kasační stížnost Nejvyšší správní soud přijme k meritornímu přezkumu v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to buď z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo překonání judikatury, nebo v případě zásadního právního pochybení krajského, resp. městského, soudu.

[19] V nynější věci Nejvyšší správní soud ověřil, že se § 104a odst. 1 s. ř. s., ve znění účinném od 1. 4. 2021, na nyní projednávanou věc užije, neboť městský soud rozhodl po nabytí účinnosti novely s. ř. s. a jedná se o věc mezinárodní ochrany, kterou ve smyslu § 31 odst. 2 s. ř. s. rozhoduje specializovaný samosoudce. Zbývá tedy posoudit, zda věc svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele.

[20] Nejvyšší správní soud předesílá, že již v rozsudku ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006-59, vyslovil, že při posuzování přijatelnosti kasační stížnosti stěžovatele, u něhož pojmově nemůže být splněna podmínka přesahu vlastních zájmů (správní orgán), postačí hodnotit, zda se krajský, resp. městský, soud dopustil zásadního pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva, případně zda nerespektoval ustálenou a jasnou judikaturu.

[21] Podle stěžovatele je posuzovaná kasační stížnost přijatelná právě proto, že městský soud hrubě pochybil při výkladu práva a nerespektoval ustálenou soudní judikaturu.

[22] Stěžovatel v kasační stížnosti především městskému soudu vytýká, že bez srozumitelného vysvětlení vyhodnotil jeho postup v nynější věci jako nesprávný, resp. nedostatečný, a zrušil napadené rozhodnutí. Podle stěžovatele není z napadeného rozsudku zřejmé, z jakého důvodu je nutné závěr o nevěrohodnosti žalobcova azylového příběhu dále obhajovat či blíže vysvětlovat, proč k němu stěžovatel přistoupil. Stěžovatel tedy shledává napadený rozsudek nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů.

[23] Nejvyšší správní soud se problematice nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí ve své judikatuře opakovaně věnoval (srov. např. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005-245, a ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007-64). Napadený rozsudek kritériím přezkoumatelnosti podle citované judikatury odpovídá. Městský soud v něm výstižně popsal skutkový stav věci, stanoviska účastníků řízení a řádně, logicky a přehledně odůvodnil svůj závěr, že stěžovatel v napadeném rozhodnutí neprovedl komplexní test věrohodnosti žalobcova azylového příběhu (založeného na tvrzení o jeho konverzi ke křesťanství a nebezpečí ohledně fundamentalisticky založeného otce), a tudíž zatížil napadené rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti, pro kterou jej bylo nutné zrušit a věc vrátit stěžovateli k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud v této souvislosti také připomíná, že nesouhlas stěžovatele s rozsahem a způsobem odůvodnění podaného městským soudem nezpůsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013-30, ze dne 29. 4. 2010, č. j. 8 As 11/2010-163). Předestřená námitka týkající se nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů tudíž nemůže založit přijatelnost kasační stížnosti.

[24] Přijatelnou kasační stížnost nečiní ani stěžovatelova rozsáhlá argumentace, kterou zpochybňuje závěr městského soudu, že řádně neprovedl test věrohodnosti žalobcova azylového příběhu založeného na tvrzení o žalobcově konverzi ke křesťanství a souvisejícímu nebezpečí ohledně fundamentalisticky založeného žalobcova otce. Stěžovatel městskému soudu vytýká, že nerespektoval ustálenou judikaturu, podle níž je třeba zohlednit konkrétní individuální okolnosti případu, nepřihlédl k účelovosti žalobcova jednání a okolnostem svědčícím o nepravdivosti tvrzeného azylového příběhu a na věc nenahlížel komplexně.

[25] Stěžovatel je na rozdíl od městského soudu přesvědčený o tom, že své závěry o nevěrohodnosti žalobcova azylového příběhu odůvodnil dostatečně a srozumitelně. Trvá na tom, že žalobcova výpověď je nekonzistentní vnitřně (z hlediska jeho vlastních sdělení prezentovaných v rámci různých správních řízení) a postrádá i konzistenci vnější (žalobcova přítelkyně ve svědecké výpovědi z června 2021 uvedla, že je žalobce muslim). Stěžovatel má za to, že na rozdíl od městského soudu v napadeném rozhodnutí zohlednil individuální okolnosti nynějšího případu, rozhodnutí má oporu ve spisovém materiálu, s nímž měl žalobce možnost se seznámit, vyjádřit se k němu a doplnit jej. Další teoretické rozbory ohledně věrohodnosti žalobcovy výpovědi tedy stěžovatel označuje jako nadbytečné. Stěžovatel také připomíná, že žalobce ve správním řízení nevyvinul žádnou iniciativu, aby své obavy ve správním řízení v době předcházející vydání správního rozhodnutí doložil a zjištění správního orgánu vyplývající z materiálů zařazených do správního spisu zpochybnil, ač to nepochybně udělat mohl; v nynějším případě se přitom jednalo o situaci, kdy správní orgán mohl v souladu s v čl. 4 odst. 5 kvalifikační směrnice k tvrzením žadatele o mezinárodní ochranu vyžadovat předložení důkazů. V průběhu soudního řízení pak žalobce vzal zpět svůj jediný návrh na provedení důkazu – svědeckou výpověď kněze, působícího ve farnosti u kostela, který měl žalobce podle svých slov navštěvovat. Stěžovatel naopak své povinnosti dostál a do spisu založil materiály dokládající nekonzistentní postoj

žalobce k možnosti jeho vycestování, stejně jako materiály týkající se situace konvertitů v zemi žalobcova původu. Vzhledem ke shledané nevěrohodnosti žalobce však stěžovatel neměl důvod tvrzení uvedená v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu nadále podrobovat komparaci s těmito podklady. Stěžovatel si je vědom judikatury, podle níž by mu měla k posouzení stačit výpověď žadatele o mezinárodní ochranu, pokud žadatel jinými důkazy nedisponuje; musí se však jednat o výpověď věrohodnou. V případě žalobce nebyly naplněny podmínky k tomu, aby jeho prohlášení nevyžadovalo důkazy, neboť jeho prohlášení nejsou hodnověrná a bez rozporu ve vztahu k dalším materiálům poskytnutým policií.

[26] Obecně k posuzování věrohodnosti azylového příběhu žadatele o mezinárodní ochranu Nejvyšší správní soud například v rozsudku ze dne 10. 12. 2021, č. j. 5 Azs 19/2020-45, uvedl, že *„závěr žalovaného o tom, že azylový příběh žadatele či jeho část jsou nevěrohodné, je podmíněn důsledným přezkoumáním hodnověrnosti této výpovědi, na což by se měl zaměřit pohovor s žadatelem a jeho výpověď by následně měla být řádně vyhodnocena dle obecně uznávaných indikátorů hodnověrnosti (věrohodnosti), jak jsou v podstatě shrnuty v čl. 4 odst. 5 kvalifikační směrnice. Mezi ně patří zejména vnitřní a vnější konzistentnost žadatelovy výpovědi, otázka, zda je tato výpověď dostatečně konkrétní, její plausibilita ve světle mimo jiné relevantních informací o zemi původu atd. (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2008, č. j. 1 Azs 18/2007-55, ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009-74, ze dne 25. 6. 2015, č. j. 4 Azs 71/2015-54, publ. pod č. 3279/2015 Sb. NSS, nebo ze dne 12. 4. 2021, č. j. 5 Azs 97/2019-41).“*

[27] Rovněž otázkou hodnocení tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu stran jeho křesťanské víry, konverze ke křesťanství a posuzování věrohodnosti takových tvrzení se již Nejvyšší správní soud zabýval v řadě svých rozhodnutí.

[28] Z rozsudku ze dne 19. 8. 2004, č. j. 4 Azs 152/2004-36, vyplývá, že je obtížné, ne-li nemožné stanovit jakákoliv měřítka hodnocení subjektivních znalostí člověka o náboženství nebo víře. Na druhou stranu však lze jistou, alespoň minimální, povědomost o této víře od žadatele o mezinárodní ochranu, který tvrdí, že zastává určitá náboženská přesvědčení, o která opírá své azylově relevantní důvody, požadovat v těch případech a v tom rozsahu, které odpovídají osobním charakteristikám daného žadatele i charakteristikám prostředí, z něhož pochází.V rozsudku ze dne 29. 5. 2014, č. j. 5 Azs 2/2013-26, poté kasační soud také vyslovil, že *„[s]právní orgán se tedy věrohodností žadatele o mezinárodní ochranu musí zabývat a věc hodnotit v celkovém kontextu, kupř. zvážit i tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu o hloubce jeho víry, délce doby, po kterou danou víru vyznává, zapojení se do náboženského života příslušné komunity, vzít v úvahu jeho celkový prezentovaný duchovní vývoj apod. V tomto smyslu není vyloučeno ani provádění vhodných výslechů svědků a zjišťování rozsahu povědomí žadatele o příslušném náboženství, jakkoli je třeba k hodnocení výsledků takového zjišťování vždy přistupovat s nejvyšší možnou opatrností.“*

[29] Komplexně se Nejvyšší správní soud předestřenou otázkou zabýval také v rozsudku ze dne 25. 6. 2015, č. j. 4 Azs 71/2015-54, v němž uvedl, že pro úplné posouzení konverze ke křesťanství by se měl správní orgán zaměřit zejména na posouzení života žadatele před konverzí, samotnou konverzi, zhodnocení konverze žadatelem, žadatelovu znalost nového náboženství a náboženskou aktivitu žadatele a současně navrhl příklady otázek, které může

správní orgán žadateli položit za účelem zjištění těchto skutečností. Nejvyšší správní soud však i v naposledy citovaném rozsudku zdůraznil, že *„[z]jištěné skutečnosti z jednotlivých oblastí by měl správní orgán posoudit jednotlivě i ve vzájemné souvislosti, doplnit, pokud je to možné, o další důkazy (například výslechy jiných svědků, zprávy o situaci v zemi původu), učinit si úsudek o žadatelově osobnosti a teprve na základě všech těchto zjištění učinit závěr, zda je výpověď žadatele ohledně změny náboženského vyznání věrohodná.“*

[30] Na právě citovaná (a v nynější věci přiléhavá) rozhodnutí Nejvyššího správního soudu městský soud v napadeném rozsudku odkázal a vycházel z nich při posouzení nynějšího případu. Nelze tedy přisvědčit stěžovateli, že přijatelnost kasační stížnosti zakládá skutečnost, že městský soud nerespektoval ustálenou judikaturu.

[31] Městský soud poté, co poukázal na přiléhavou judikaturu kasačního soudu, citoval část napadeného rozhodnutí týkající se odůvodnění stěžovatelova závěru, že žalobcův azylový příběh je nevěrohodný a tvrzená konverze ke křesťanství je čistě účelová a neautentická skutečnost, který stěžovatele vedl k neudělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu ani doplňkové ochrany podle § 14a téhož zákona. Z obsahu napadeného rozhodnutí městský soud dovodil, že stěžovatel nepovažoval žádost žalobce o mezinárodní ochranu za důvodnou kvůli zpochybnění věrohodnosti žalobcovy výpovědi ohledně jeho konverze ke křesťanství a nebezpečí ohledně fundamentalisticky založeného otce. Městský soud následně s odkazem na výše citovanou judikaturu kasačního soudu stěžovateli vytkl nedostatečné odůvodnění závěru o nevěrohodnosti žalobcova azylového příběhu. Především zdůraznil, že závěr o nevěrohodnosti výpovědi nelze založit výlučně na srovnávání rozporů mezi výpovědí žalobce učiněnou v řízení o žádosti mezinárodní ochranu a výpovědí žalobce a jeho přítelkyně v řízení o správním vyhoštění, které se žalobcem bylo také vedeno. Stěžovatel podle městského soudu nehodnotil žalobcův azylový příběh z hledisek vyjmenovaných v již zmíněném rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 19/2020-45, konkrétně se nevěnoval vnitřní a vnější konzistentnosti žalobcovy výpovědi učiněné v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu jako takové. Městský soud také s ohledem na to, že v posuzovaném případě šlo o otázku náboženského přesvědčení, zdůraznil, že stěžovatel pochybil tím, že v souladu s citovanými rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 152/2004-36, č. j. 5 Azs 2/2013-26 a č. j. 4 Azs 71/2015-54 nevzal v úvahu též žalobcova tvrzení o hloubce jeho víry, délce doby, po kterou víru vyznává, zapojení do náboženského života příslušné komunity, celkový prezentovaný duchovní vývoj, život žalobce před konverzí, konverzi, zhodnocení konverze žalobcem, žalobcovu znalost nového náboženství a náboženskou aktivitu žalobce. Městský soud poukázal na to, že se stěžovatel sice na tyto okolnosti žalobce v řízení dotazoval, jeho odpovědi v napadeném rozhodnutí rekapituloval, avšak v rámci úvah o věrohodnosti žalobcova azylového příběhu je vůbec nehodnotil. S právě uvedenými úvahami městského soudu se Nejvyšší správní soud ztotožňuje, aniž považuje za potřebné k nim cokoliv dodávat.

[32] Nejvyšší správní soud tedy v posouzení městského soudu nezjistil stěžovatelem namítané vady, jež měly spočívat v pochybení při výkladu hmotného či procesního práva a nerespektování dosavadní vnitřně jednotné a ustálené judikatury. Naopak, městský soud své závěry založil právě na závěrech vyplývajících z relevantní judikatury. Jelikož napadený rozsudek netrpí ani vadou nepřezkoumatelnosti, jak již výše uvedeno, a není zde ani jiná vada řízení před městským soudem s vlivem na zákonnost napadeného rozsudku, Nejvyšší

správní soud neshledal důvod k přijetí stěžovatelovy kasační stížnosti k meritornímu přezkumu.

[33] S ohledem na uvedený závěr pak považoval Nejvyšší správní soud za nadbytečné provádět v řízení o kasační stížnosti dokazování výslechem svědka - kněze Mgr. Klimenta Tomáše Mikulky a za tím účelem nařizovat jednání.

VI.

[34] Nejvyšší správní soud uzavírá, že kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní stěžovatelovy zájmy ve smyslu předpokladů její přijatelnosti vyplývajících z citovaného usnesení kasačního soudu č. j. 1 Azs 13/2006-39. Odmítl ji tedy jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[35] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu kasačního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33). Stěžovatel neměl v řízení o kasační stížnosti úspěch. Žalobce sice byl v řízení o kasační stížnosti úspěšný a právo na náhradu nákladů řízení by měl, žádné uplatnitelné náklady řízení mu však nevznikly (ostatně ani sám žalobce to netvrdil). Nejvyšší správní soud tedy rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. listopadu 2023

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu